

رابطه نظم و انضباط با نشاط و موفقیت / وصیت امام علی (ع) به فرزندان دربارہ نظم

کسی که در زندگی و کار فردی و جمعی پایبند به نظم و انضباط باشد، افکارش از یک طبقه بندی خاصی برخوردار می شود ...

کسی که در زندگی و کار فردی و جمعی پایبند به نظم و انضباط باشد، افکارش از یک طبقه بندی خاصی برخوردار می شود و به همین جهت به راحتی پله های رشد را طی می کند و از فشار روحی و روانی در امان بوده و شادمانی او بیشتر می شود. به گزارش خبرگزاری مهر، عالم هستی بر پایه نظم استوار است و هر پدیده ای در دستگاه آفرینش جای خاصی داشته و نقش ویژه ای را عهده دار است. حرکت اجرام آسمانی، گردش منظم فصل های سال، شب و روز، جایگاه و عملکرد اندام ها و اعضا و جوارح بدن انسان، همه نشانه هایی از نظم و اهمیت آن است. خدای توانا که نظم را در دستگاه آفرینش مقرر داشته در زندگی فردی انسان و روابط اجتماعی او نیز آن را می پسندد.

یکی از راه های اجتماعی شدن و مورد قبول قرار گرفتن رعایت انضباط و مقرراتی است که در اجتماع حکمفرماست. مقررات و قوانین، رفتار افراد را تحت کنترل در می آورد و زندگی موفق، هدفمند و با نشاط بر مبنای نظم و انضباط شکل می گیرد. قرآن کریم در سوره قمر، آیه 49 می فرماید: ما همه چیز را به اندازه آفریده ایم.

اما مسئله اصلی این است که این انضباط چگونه باید باشد و چگونه می توان آن را آموزش داد. در پاسخ به این مسئله نظرات متفاوتی وجود دارد، زیرا این موضوع کاملاً بستگی به فرهنگ و گذشته یک ملت دارد.

هدف از انضباط این است که انسان را قادر به سازش با قوانین و مقرراتی که فرهنگ یک گروه پذیرفته است بنماید، به طوری که افراد رفتار خود را با توقعات و خواسته های گروه اجتماعی که در آن زندگی می کنند هماهنگ نمایند. رعایت قوانین و مقررات نه تنها برای آداب و رسوم حایز اهمیت است، بلکه برای شادی، سازش و آرامش خود انسان نیز اهمیت دارد. نظم اساس موفقیت و یکی از عوامل موثر در شادی و نشاط زندگی انسان است.

اولیای بزرگوار اسلام، رعایت نظم و انضباط در کارها را از جمله مهمترین مسایل زندگی انسان ها شمرده اند. به طوری که حضرت علی (ع) در ضمن وصیت نامه ای خطاب به امام حسن (ع) و امام حسین (ع) می فرماید: شما و همه فرزندانم و هر کس که نامه ام به او رسد را به ترس از خدا و نظم در کارها سفارش می کنم. (1)

نظم و انضباط، زحمت ما را در رسیدن به هدف بسیار کم می کند، ولی بی نظمی در اکثر مواقع می تواند عصبانیت، استرس و حتی شکست به بار آورد.

داشتن نظم و انضباط در زندگی آثار و نتایج ارزشمندی دارد که هم فرد منضبط و هم جامعه از آن سود می برد. از جمله این فواید می توان به استفاده بهینه از زمان و امکانات به منظور ایجاد زندگی بانشاط؛ خدمت به زندگی خود و جامعه و کسب شادی و سلامت و جلوگیری از بروز فشارهای روانی به علت پیچیده شدن امور و نامعلوم بودن جایگاه هر چیزی اشاره کرد.

البته بی انضباطی هم پیامدهایی دارد که موجب خدشه دار شدن زندگی و روند عادی آن می شود، که به طور خلاصه می توان به موارد زیر اشاره کرد.

- خدشه دار شدن شخصیت اجتماعی انسان
- پایمال شدن حقوق دیگران
- هدر رفتن سرمایه های مادی و عمر انسان
- در هم ریختگی امور زندگی و شغلی

ارتباط نظم با شادی در زندگی

نظم موجب می شود از هدر رفتن وقت، سرمایه، استعداد و رغبت های اعضای خانواده بهره وری بیشتری به عمل آید، و در نتیجه شادی و نشاط و امید در خانواده بیشتر شود.

حاکم کردن نظم و انضباط در کارها، موجب می شود که هر کاری به موقع، به جا و در حد انتظار انجام شود و انسان از سردرگمی و فشار روانی به دور باشد، در نتیجه هم اثربخشی و کارآمدی بیشتر خواهد شد و هم شادی انسان مختل نمی شود.

کسی که در زندگی و کار فردی و جمعی پایبند به نظم و انضباط باشد، افکار گوناگونش از یک طبقه بندی خاصی برخوردار می شود. به همین جهت به راحتی پله های رشد را طی می کند و از فشار روحی و روانی در امان بوده و شادمانی او بیشتر می شود.

فردی که در زندگی منظم باشد، در پوشش و آرایش، در استفاده از کلمات و تنظیم جملات، در رعایت وفای به عهد، در تزیین محل زندگی و کار، الگوی موثر برای دیگران خواهد شد. در نتیجه مورد توجه، مهر و محبت و رجوع دیگران شده و به این وسیله شادابی فرد در زندگی بیشتر می شود. نظم و انضباط موجب شادی و نشاط، سازش فردی و اجتماعی، احساس امنیت، اعتماد به نفس و جلب محبت دیگران می شود.

1- نهج البلاغه، خطبه 157، نامه 47